

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
	نمره			
۱	<u>تاریخ ادبیات (۲ نمره)</u> کدام مورد را می‌توان آغازگر رمان نویسی در دوره پیش از انقلاب مشروطه دانست؟ الف) ترجمه رمان‌های تاریخی ب) ترجمه رمان‌های اجتماعی			
۲	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) مضمون شعر شاعران دوره چهارم معاصر تا انقلاب اسلامی، بیشتر نقد اجتماعی است. (درست – نادرست) ب) حماسی بودن زبان، از ویژگی‌های شعر نیما یوشیج است. (درست – نادرست)			
۳	نوع ادبی «خداوندنامه» صبای کاشانی را بنویسید.			
۴	کدام یک از چهار جمله مشخص شده درباره زندگی «علی اکبر دهخدا» نادرست است؟ «ز پیشگامان نثر جدید فارسی است، شعر هم می‌سرود و با روزنامه صوراسرافیل همکاری داشت، مجموعه چرند و پرند را در روزنامه سروش منتشر کرد.» ۱ ۲ ۳ ۴			
۵	نام پدید آورندگان آثار زیر در کدام گزینه به درستی ذکر نشده است؟ الف) راه آب نامه: جمال زاده / آتش خاموش: سیمین دانشور / زمین سوخته: سید مهدی شجاعی ب) دستور زبان عشق: قیصر امین پور / خواب ارغوانی: موسوی گرمارودی / سفر ششم: علی مؤذنی			
۶	عبارت زیر درباره کدام یک از نویسندگان عصر بیداری است؟ «احیا کننده نثر فارسی است، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل در آثار خود نوشت.»			
۷	کدام یک از موارد زیر از آثار منظوم ادبیات انقلاب اسلامی محسوب می‌شود؟ الف) مهاجر کوچک ب) ظهور ج) ضیافت د) از آسمان سبز			
۸	<u>سبک شناسی (۲ نمره)</u> درست یا نادرست بودن موارد زیر را مشخص کنید. الف) از ویژگی‌های شعر دوره انقلاب اسلامی، گرایش به عرفان و دوری از حماسه سرایی است. (درست – نادرست) ب) مضامین اخلاقی در دوره مشروطه کارایی خود را از دست داد. (درست – نادرست)			
۹	عبارات زیر نشان دهنده کدام یک از سطوح زبانی، فکری و ادبی نثر ادبیات بیداری است؟ الف) طنز سیاسی – اجتماعی، از شاخه‌های نثر عصر بیداری است. ب) قید و بند نثر فنی و مصنوع در آفرینش آثار کنار گذاشته می‌شود.			

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰	
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	
		۱۴۰۳/۰۳/۰۸					
		دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳					
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						نمره
۱۰	در بیت زیر کدام یک از درون مایه های شعر عصر بیداری مشاهده می شود؟ چون نگریم ز درد و چون ننالم؟ دزد را چو محرم به خانه کردم الف) توجه به مردم ب) تعلیم و تربیت جدید ج) وطن د) آزادی						۰.۲۵
۱۱	«آشنایی زدایی و روی آوردن به ترکیب های بدیع و بی سابقه یکی از مشخصه های زبانی شعر دوره انقلاب اسلامی است که در نتیجه روی آوردن شاعران به حاصل شده است.»						۰.۲۵
۱۲	داستانک نویسی (مینی مال) در کدام دهه رایج شد؟						۰.۲۵
۱۳	گرایش به کدام یک از موارد داخل کمانک، ویژگی مشترک شعر دوره انقلاب و شعر بیدل است؟ (گرایش به خیال بندی - گرایش به حماسه)						۰.۲۵
۱۴	زیبایی شناسی (۶ نمره) آرایه های (اغراق-تناسب-تضمین-تلمیح) به ترتیب در کدام گزینه دیده می شود؟ الف) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد ب) گفت آن یار کزو گشت سردار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توأم، آزادم د) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ز شادی بر سر آب آمدی سنگ ۱) ج-الف-ب-د ۲) الف-ب-د-ج ۳) ب-الف-ج-د ۴) د-الف-ج-ب						۰.۲۵
۱۵	آرایه «متناقض نما» را در بیت زیر مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید. «عجب مدار که در عین درد، خاموشم که درد یار پری چهره، عین درمان است»						۰.۵
۱۶	در بیت زیر واژه در دو معنا به کار رفته است و کاربرد این واژه باعث خلق آرایه شده است. «بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است»						۰.۵
۱۷	در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟ چرا؟ الف) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن موج جزو بدن آب روان می باشد ب) تنور لاله چنان بر فروخت باد بهار که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد						۰.۵
۱۸	در بیت زیر نشرها را مشخص کنید و نوع لف و نشر را بنویسید. «گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط گریه مینا نگر، خندیدن ساغر ببین» نشر ۱ نشر ۲ نوع لف و نشر						۰.۲۵
۱۹	تضمین را در سروده زیر مشخص کنید؛ هاتف اصفهانی در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است؟ مه من نقاب بگشاز جمال کبریایی که بتان فرو گذارند اساس خودنمایی شده انتظارم از حد چه شود ز در آیی زدو دیده خون فشام ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی						۰.۵

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰													
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه													
				۱۴۰۳/۰۳/۰۸															
				دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳															
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)																	
نمره																			
۲۰		آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت / آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه (متناقض‌نما – اسلوب معادله) (ب) نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر (ایهام – حسن تعلیل)																	
۲۱		در بیت زیر شاعر برای تصویر آفرینی در حماسه از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ «به تنهایی گور بریان کنی هوارا به شمشیر گریان کنی»																	
۲۲		برای هر یک از ابیات زیر در ستون «الف» آرایه مناسبی از ستون «ب» انتخاب کنید. (یک مورد اضافی است).																	
۱		<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی</td><td>۱. تلمیح</td></tr><tr><td>ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند</td><td>۲. حس آمیزی</td></tr><tr><td>ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم</td><td>۳. حسن تعلیل</td></tr><tr><td>د) چون جواب ابله آمد خامشی</td><td>۴. اسلوب معادله</td></tr><tr><td></td><td>۵. متناقض‌نما</td></tr></table>						الف	ب	الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی	۱. تلمیح	ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند	۲. حس آمیزی	ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم	۳. حسن تعلیل	د) چون جواب ابله آمد خامشی	۴. اسلوب معادله		۵. متناقض‌نما
الف	ب																		
الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی	۱. تلمیح																		
ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند	۲. حس آمیزی																		
ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم	۳. حسن تعلیل																		
د) چون جواب ابله آمد خامشی	۴. اسلوب معادله																		
	۵. متناقض‌نما																		
۲۳		شاعر در بیت زیر به کدام داستان تاریخی اشاره کرده است؟ کاربرد این داستان موجب پیدایش کدام آرایه ادبی شده است؟ «یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل»																	
۲۴		کدام یک از آرایه‌های «تشبیه – تضاد – تناسب – متناقض‌نما» در بیت زیر به کار نرفته است؟ «این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»																	
۲۵		با ذکر دلیل آرایه حس آمیزی را در بند زیر مشخص کنید؟ مرد نقال آن – آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / راه می‌رفت و سخن می‌گفت –																	
۲۶		موسیقی شعر (۶ نمره) تقطیع عبارات زیر با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ (الف) گرد آفرید: U - U (ب) سوی من: UU -																	
۲۷		در بیت زیر واژه ای بیابید که مصوت بلند «ی» در آن همواره کوتاه تلفظ می‌شود. «من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی‌خبر، در هر چه هستی، زود باش»																	
۲۸		در ابیات زیر انواع وزن «همسان تک لختی، همسان دولختی و ناهمسان» را مشخص کنید. (الف) هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها (ب) این مه که چون منیژه لب چاه می‌نشست گریان به تازیانه افراسیاب رفت (ج) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ارمدد خواهی چراغ دل برافروزی																	

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰															
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه															
		۱۴۰۳/۰۳/۰۸																	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳																			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)																		
نمره																			
۲۹	نوع اختیارزبانی و اختیار وزنی بیت زیر را مشخص کنید. این اختیارات در کدام یک از پایه‌های آوایی قرار گرفته‌اند؟ « من که هر آنچه داشتم، اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو »																		
۳۰	نام بحر کدام بیت «هزج مسدّس محذوف» است؟ الف) سراپا اگر زرد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم ب) بگفتا عشق شیرین بر تو چون است بگفت از جان شیرینم فزون است																		
۳۱	سروده زیر از تکرار کدام رکن (وزن واژه) عروضی ایجاد شده است؟ «نفسم را پَر پرواز از توست / به دماوند توسو گند، که گربگشایند/ بندم از بند، ببینند که: / آواز از توست»																		
۳۲	نشانه‌های هجایی کدام بیت را می‌توان به دو صورت «همسان و ناهمسان» بُرش آوایی زد؟ نظم کدام برش بردیگری برتری دارد؟ الف) چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه، دور از تو مرا چهره زردی است ب) ترک‌گدایی مکن که گنج بیابی از نظر رهروی که در گذر آید																		
۳۳	با توجه به بیت «شکرا یزد که به اقبال کُله گوشه گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد» به سؤالات پاسخ دهید. الف) پایه‌های آوایی اول و چهارم مصراع دوم بیت بالا را تقطیع و نشانه‌های هجایی آنها را در جدول قرار دهید و وزن کامل بیت را بنویسید.																		
۲.۵	<table border="1"> <tr> <td>پایه‌های آوایی</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>نشانه هجایی</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>وزن</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>				پایه‌های آوایی					نشانه هجایی					وزن				
پایه‌های آوایی																			
نشانه هجایی																			
وزن																			
ب) دو اختیار وزنی در مصراع دوم ذکر کنید.																			
۳۴	نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره) متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. «اطرافتان که خلوت شد، به سمت سنگرتان راه افتادید و من هم با فاصله نه چندان دور سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم، مثل برق و باد، خودم را به سنگر برسانم و تفنگم را بردارم. آنچه مشکل بود، یافتن شما بود در این معرکه و تاریکی. ... توپخانه شروع کرده بود و صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می‌کرد» الف) دو ویژگی زبانی متن بالا را بنویسید. ب) در متن بالا یک حس آمیزی بیابید. ج) متن بالا را از نظر سطح فکری بررسی کنید. (یک مورد)																		

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	تعداد صفحه: ۵	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰
دوره دوم متوسطه – دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۳۵	با توجه به متن زیر که برگرفته از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است، به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید. «مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی‌خان امیر نظام، احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد که به قابلیت خود از پستی به بلندی رسید... دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیّه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود، همه در یک دو سال صورت گرفت.» الف) این نوشته نشان‌دهنده کدام دوره تاریخی است؟ ب) دو ویژگی ادبی متن را بنویسید. ج) نویسنده متن بالا کیست؟		
۳۶	با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت دل‌ها اگر چه صاف، ولی از هراس سنگ / آینه بود و میل تماشا شدن نداشت» الف) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. ب) یک ویژگی فکری برای شعر بالا بنویسید.		
۳۷	با توجه به ابیات زیر از شعر «دماوندیه» به سؤالات پاسخ دهید. «شو منفجرای دل زمانه / و آن آتش خود نهفته میسند خامش منشین سخن همی گوی / افسرده مباش خوش همی خند پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند گر آتش دل نهفته داری / سوزد جان به جانت سوگند» الف) چه آرایه‌ای بین ابیات اول و آخر مشترک است؟ ب) درون مایه و مضمون شعر بالا را بنویسید.		
۳۸	با توجه به سروده زیر؛ ققنوس، مرغ خوشخوان، آوازه جهان / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد / برگرد او / بر هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می‌کند. الف) قالب این شعر چیست؟ ب) کدام قالب شعر سنتی زمینه ساز پیدایش این قالب شعری شده است؟ ج) نام سراینده این شعر را بنویسید. «پیروز و شادکام باشید»		

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی
دوره دوم متوسطه - دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	ساعت شروع: ۷:۳۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	گزینۀ «الف» ترجمۀ رمان‌های تاریخی (صفحه ۱۹)	۰.۲۵
۲	الف) درست ۰/۲۵ صفحه (۷۰) ب) نادرست ۰/۲۵ صفحه (۷۱)	۰.۵
۳	حماسۀ مذهبی یا حماسه دینی یا واژه «حماسه» به تنهایی ۰/۲۵ (صفحه ۱۳)	۰.۲۵
۴	گزینۀ «۴» یا «مجموعۀ چرند و پرند را در روزنامۀ سروش منتشر کرد». (صفحه ۲۰)	۰.۲۵
۵	گزینۀ «الف» ۰/۲۵ (صفحه ۷۸)	۰.۲۵
۶	قائم مقام فراهانی ۰/۲۵ صفحه (۲۰)	۰.۲۵
۷	گزینۀ «د» یا «از آسمان سبز» ۰/۲۵ (صفحه ۷۵)	۰.۲۵
۸	الف) نادرست ۰/۲۵ (صفحه ۱۰۰) ب) درست ۰/۲۵ (صفحه ۴۴)	۰.۵
۹	الف) فکری ۰/۲۵ صفحه (۴۶) ب) ادبی ۰/۲۵ صفحه (۴۵)	۰.۵
۱۰	گزینۀ «ج» وطن ۰/۲۵ صفحه (۴۷)	۰.۲۵
۱۱	مفاهیم انتزاعی ۰/۲۵ (صفحه ۹۹)	۰.۲۵
۱۲	دهۀ هشتاد ۰/۲۵ (صفحه ۱۰۱)	۰.۲۵
۱۳	گرایش به خیال بندی ۰/۲۵ (صفحه ۹۹)	۰.۲۵
۱۴	گزینۀ ۴ ۰/۲۵ (صفحات ۳۰-۳۱-۶۱-۸۹)	۰.۲۵
۱۵	عبارت «که درد یار پری چهره عین درمان است.» ۰/۲۵. جمع دو تضاد در یک امر - درد درمانبخش نیست - جمع ضدین در یک امر - جمع دو معنای متناقض در سخن (موارد مشابه قابل پذیرش است.) ۰/۲۵. (صفحه ۶۳)	۰.۵
۱۶	مهر ۰/۲۵. /ایهام ۰/۲۵ (صفحه ۸۹)	۰.۵

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی
دوره دوم متوسطه - دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	ساعت شروع: ۷:۳۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	گزینه «الف» ۲۵/ (صفحه ۱۱۴) یکی از طرفین معادلی برای تأیید عبارت دیگر/ می توان بین دو مصراع «همانطور» قرار داد./ بیان مفهوم ذهنی در یک مصرع یا بیت و مفهومی محسوس در مصراع دیگر برای تأیید آن / رابطه دو مصراع بر پایه شباهت است. همچنین اشاره به این نکته که در مورد «ب» به علت وجود حرف ربط «که» اسلوب معادله منتفی است. (موارد مشابه قابل پذیرش است.) ۲۵/.	۰.۵
۱۸	نشر ۱ «گریه/گریه مینا» ۲۵/ نشر ۲ «خندیدن/ خندیدن ساغر» ۲۵/ نوع لف و نشر «لف و نشر مرتب» ۲۵/ (صفحه ۵۸)	۰.۷۵
۱۹	«ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی/ چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی» یا «مصراع ۴ و ۵» ۲۵/ فخرالدین عراقی ۲۵/ (صفحه ۳۴)	۰.۵
۲۰	الف) متناقض نما (پارادوکس) ۲۵/ (صفحه ۶۰) ب) ایهام ۲۵/ (صفحه ۹۲)	۰.۵
۲۱	اغراق ۲۵/ (صفحه ۸۸)	۰.۲۵
۲۲	الف) گزینه ۴ یا اسلوب معادله ۲۵/ (صفحه ۱۱۷) ب) گزینه ۳ یا حسن تعلیل ۲۵/ (صفحه ۱۱۶) ج) گزینه ۲ یا حس آمیزی ۲۵/ (صفحه ۱۲۰) د) گزینه ۱ یا تلمیح ۲۵/ (صفحه ۳۲)	۱
۲۳	اشاره به سرد شدن آتش بر حضرت ابراهیم/ اشاره به داستان حضرت ابراهیم و سوزاندن او به دست نمرود (یا هر مفهوم نزدیک دیگر) ۲۵/ تلمیح ۲۵/ (صفحه ۳۲)	۰.۵
۲۴	متناقض نما ۲۵/ (صفحه ۵۹)	۰.۲۵
۲۵	صدایش گرم ۲۵/ - آمیختن دو حس با یکدیگر یا ترکیب حس شنوایی با حس لامسه ۲۵/ (صفحه ۱۱۳)	۰.۵
۲۶	الف) امکان حذف همزه ۲۵/ (صفحه ۴۹) ب) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (سو = سُ) ۲۵/ (صفحه ۵۲)	۰.۵
۲۷	«زیان» ۲۵/ (صفحه ۵۴)	۰.۲۵
۲۸	الف) همسان دو لختی ۲۵/ ب) ناهمسان ۲۵/ ج) همسان تک لختی ۲۵/ (صفحه ۲۳)	۰.۷۵
۲۹	امکان حذف همزه (۰/۲۵) (قلب (۰/۲۵) در پایه آوایی یا رکن اول مصرع اول (هر آن = ه ران) در پایه آوایی یا رکن سوم مصرع دوم یا رکن هفتم (ا گر ک لا = مفاعن مفتعلن) - ۲۵/ (صفحه ۸۶)	۱
۳۰	گزینه «ب» یا بیت (بگفتا عشق شیرین بر تو چون است بگفت از جان شیرینم فزون است) ۲۵/ (صفحه ۹۲)	۰.۲۵

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس:		علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸		ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳					
ردیف	راهنمای تصحیح				
۳۱	فعلاتن ۲۵. (صفحه ۱۰۶)				
۳۲	گزینۀ «الف» یا بیت «چون جام شفق موج زند خون به دل من/ با این همه دور از تو مرا چهرۀ زردی است» ۲۵. / همسان یا «مستفعل مستفعل مستفعل فع لن (مستف)» ۲۵. (صفحه ۹۰)				
۳۳	پایه‌های آوایی	نخ و ت با			خر شد
	نشانه هجایی	- - U			(- U U) - -
	وزن	فاعلاتن(فاعلاتن)	فاعلاتن	فاعلاتن	فع لن (فَعْلَن)
۲۵	الف) هر خانۀ جدول ۲۵. (صفحه ۶۳) ب) آوردن فاعلاتن به جای فَعلاتن در رکن اول ۲۵. (صفحه ۸۳) ابدال (در هجای ماقبل آخر مصراع دوم/ یا رکن آخر مصراع دوم) ۲۵. (صفحه ۸۵) (با توجه به اینکه در صورت سوال اختیارات ذکر نگردیده است، در ستون دوم، تقطیع هجایی به صورت -UU- نیز صحیح است)				
۳۴	الف) زبان عامیانه، ساده و روان، استفاده از واژگان مربوط به فرهنگ شهادت، ایثار و مقاومت (مفاهیم مشابه) ۵. / ب) صدای خشک ۲۵. / ج) ترویج فرهنگ ایثار، دفاع از وطن و شهادت (مفاهیم مشابه) ۲۵. (صص ۱۰۱- ۹۹)				
۳۵	الف) دورۀ مشروطه ۲۵. / ب) پستی و بلند (تضاد) - (نظام و انتظام) اشتقاق - (مالیه، دخل و خرج) تناسب (مراعات نظیر) - (دوست و دشمن: تضاد/ دوست و دشمن: مجاز از همهٔ مردم - (یک و دو) تناسب (مراعات نظیر). کنایه (از پستی به بلندی رسیدن / خرج دو کرور اضافه بر خرج بود) - ساده و گزارشی بودن نثر - کنار گذاشتن قید و بندهای نثر مصنوع و فنی دو مورد ۵. / ج) ناظم الاسلام کرمانی ۲۵.				
۳۶	الف) کویر: استعاره، مجاز به علاقهٔ شباهت هم صحیح است/ اجازه نداشتن علف: تشخیص یا استعاره مکنیه/ شانه بهار: اضافه استعاری / هراس سنگ: تشخیص/ کویر و خاک: تناسب (مراعات نظیر) / سنگ و آئینه: تضاد مفهومی/ کویر: نماد/ آئینه بودن: تشبیه / صاف بودن دل: کنایه/ سوخته بودن: کنایه از بی آب و علف/ زمین و زمینه : جناس نا همسان افزایشی/ خاک بی بهار: مجاز از سرزمین/ قالب غزل / استفاده از تمثیل و نماد/ انتخاب وزن متناسب با محتوی/ صور خیال جدید و نو/ مراعات نظیر بین واژه‌های « صاف، آئینه ، تماشا» / « علف، خاک، بهار» ۵. / (ص ۱۰۳) ب) ظلم ستیزی، وجود خفقان و استبداد، بیان فرهنگ دفاع مقدس، روی آوردن به مفاهیم انتزاعی، حضور روح حماسه و عرفان در شعر این دوره. (مفاهیم مربوط به مقاومت و دفاع مقدس پذیرفته است.) (۲۵) / ص ۱۰۳				
۳۷	الف) استعاره مکنیه/ تشخیص/ استعاره یا مصرّحه (لفظ استعاره به تنهایی قابل قبول است)/ تناسب (مراعات نظیر) (۲۵) / ب) پرهیز از سکوت، دعوت به قیام، آزادی، ظلم ستیزی (یا هر مورد مشابه دیگر) (صفحهٔ ۴۴) ۲۵.				
۳۸	لف) شعر نو (نیمایی) ۲۵. (صفحه ۸۲) ب) مستزاد ۲۵. (ص ۴۳) ج) نیمایوشیج ۲۵. (ص ۸۲) پاسخ های نزدیک به پاسخ صحیح مورد قبول و در موارد مشابه نظر مصحّحان گرامی صائب است.				